

Nya produkter i NVDB: Gatutyp och Vägslag

En arbetsgrupp inom Svensk geoprocess (SGP) med representanter för kommuner och Lantmäteriet har i samverkan med NVDB tagit fram ett par nya dataprodukt, Gatutyp och Vägslag. Efter sommaren 2018 planeras därför ett väsentligt tillskott av information om vägarna i den nationella vägdatabasen (NVDB). Det handlar om en **heltäckande klassificering** av alla vägar i termer av en "huvudtyp" av väg eller gata. Lansering av produkterna är tänkta att ske under hösten 2018.

Dataprodukt Vägslag har utvecklats i syfte att vara ett underlag för kartografi, i den meningen att vägnätet kan framställas med olika manér beroende på funktion. Under hand så har dataproduktens syfte breddats. Tanken är att med den grundläggande information som finns om vägarnas primära funktion och utformning så kan den vara underlag även för andra användningsområden inom samhällsplanering. Trafikplanering, trafiksäkerhetsarbete, drift och underhåll av vägnätet är exempel på områden där produkten kan fungera som underlag. Lantmäteriet ser Vägslag som ett viktigt underlag för sina produkter framöver och kommer därmed att anamma kommunernas syn på indelning av vägnätet på de kommunala vägarna.

För att uppnå bästa resultat är det viktigt att främst kommuner granskar dataprodukterna och inkommer med underlag så att vi kan genomföra eventuella korrigeringar. Information om hur detta ska gå till har förmedlats via Trafikverkets Indatastöd till landets kommuner.

Vägslag

I dataprodukt Vägslag kommer följande olika typer att finnas (med reservation för att mindre ändringar kan komma att göras):

Kategori	Typ	Kort beskrivning
Generell	Motorväg	Väg som motsvarar trafikregler för motorväg
Generell	Motortrafikled	Väg som motsvarar trafikregler för motortrafikled.
Landsbygd	Mötesfri väg	Väg där mötande trafik skiljs åt med vägräcke. Motorväg och motortrafikled ingår inte här. Däremot ingår andra 4-fältsvägar och vanliga vägar där trafikriktningarna skiljs åt med vägräcke.
Landsbygd	Landsväg	Landsväg med ett körfält i vardera riktningen åtskilda med en mittlinje.
Landsbygd	Landsväg liten	Statlig väg med vägnummer >499.

Landsbygd	Småväg	<p>Enskilda vägar, bra som bilväg. Dessa vägar är vägar med statsbidrag och som därmed får trafikeras. Även enskilda vägar utanför tätort som av kommunen klassats som bra bilväg, och som i en del fall får kommunalt bidrag.</p> <p>Väg, ofta med enkel standard, men som normalt kan trafikeras med personbil.</p>
Landsbygd	Småväg enkel standard	<p>Enskild väg, sämre som bilväg, skogsbilvägar ingår här.</p> <p>Vägarna här har enkel standard, ofta utan vinterunderhåll. Normalt/ofta tillåts inte trafik med motorfordon utan tillstånd.</p>
Tätort	Övergripande länk	<p>Leder, genomfartsvägar, ringleder, infarter städer/samhällen.</p> <p>Övergripande länk som ingår i huvudnät för biltrafik.</p>
Tätort	Huvudgata	<p>Huvudgata inom tätort. Ingår i huvudnätet för biltrafik. Oftast kommunal väghållning.</p>
Tätort	Lokalgata stor	<p>Lokalnät för biltrafik, större lokalgata.</p> <p>Här ingår normalt uppsamlade lokalgator. Är dimensionerade för oskyddade trafikanter i blandtrafik.</p>
Tätort	Lokalgata liten	<p>Lokalnät för biltrafik, liten lokalgata.</p> <p>Gågator ingår här.</p> <p>Även gator inom gångfartsområde ingår och dessa är då reglerade för att fordon ska köra i gångfart.</p>
Tätort	Kvartersväg	<p>Gränd/kvartersväg, d.v.s. väg utanför gatumark.</p>
Tätort	Parkeringsområdesväg	<p>Väg utanför gatumark men inom eller genom område med parkeringsplatser.</p>
Tätort	Infartsväg/utfartsväg	<p>Vägavsnitt på kvartersmark som leder in till parkeringsområde eller kvartersväg.</p>
Tätort	Leveransväg	<p>Väg fram till industrilokaler, varuintag. Adressplats kan förekomma.</p>

Följande värdemängd kommer automatgenereras i Vägslag enligt beskrivning ovan. För tätortskategori, se under rubriken Gatutyp:	10 Övergripande länk 20 Huvudgata 30 Lokalgata stor 40 Lokalgata liten 50 Kvartersväg 60 Parkeringsområdesväg 70 Infartsväg/Utfartsväg 80 Leveransväg 100 Motorväg 110 Motortrafikled 120 Mötesfri väg 130 Landsväg 140 Landsväg liten 150 Småväg 160 Småväg enkel standard
--	---

Med den här märkningen av vägarna blir det möjligt att på ett enkelt sätt kartografiskt återge de olika typerna enligt ovan. Utöver denna indelning så kommer det att finnas info om vilka vägar och gator som också är avfart/påfart, har en uppsamlade funktion, ingår i en cirkulationsplats, ingår i en bro eller tunnel, ingår i en gånggata eller ett gångfartsområde, är av typen Bussgata, är av typen Industriväg samt om det finns ett vägnummer eller ett gatunamn.

Vägslag är den dataproduct som innehåller den kompletta klassificeringen enligt ovan. Dataproducten framställs automatiskt genom att periodiskt hämta data från Gatutyp samt redan befintliga vägdataproducter i NVDB. Dataproducten ska alltså inte uppdateras direkt från dataleverantörerna.

Ett viktigt underlag för att framställa Vägslag inom tätort är Gatutyp (se nedan), den andra nya dataproducten, som till skillnad från Vägslag ska uppdateras direkt från dataleverantörerna.

Vägslag kommer att finnas tillgänglig på Trafikverket via Lastkajen i olika format, bl.a. i ett NVDB-anpassat format. Det gör det möjligt för programvaruleverantörer att ordna de kommunala systemen så att de kan hämta Vägslag och att systemen kan hållas uppdaterade med den nya dataproducten.

Gatutyp

Ett viktigt underlag för att generera Vägslag är en ny NVDB-dataproduct Gatutyp. Den innehåller typerna:

10	Övergripande länk	Genereras initialt automatiskt i en första version
20	Huvudgata	Genereras initialt automatiskt i en första version
30	Lokalgata stor	Genereras initialt automatiskt i en första version
40	Lokalgata liten	Genereras initialt automatiskt i en första version
50	Kvartersväg	Genereras bara automatiskt där Lantmäteriet har data om kvartersvägar
60	Parkeringsområdesväg	Ej automatiskt – kommunerna levererar underlag
70	Infartsväg/Utfartsväg	Ej automatiskt – kommunerna levererar underlag
80	Leveransväg	Ej automatiskt – kommunerna levererar underlag

Gatutyp kommer initialt att automatgenereras i en första version, främst utgående från dataprodukten Funktionell vägklass. När den första versionen har skapats kommer Vägslag också att genereras i en första version. Tanken är att varje kommun sedan kan förfinas/korrigera klassificeringen av Gatutyp och komplettera med de klasser som saknas. Detta korrigeringsarbete planeras kunna börja efter halvårsskiftet 2018. Slutprodukten Vägslag kommer därefter att kunna uppdateras i takt med att Gatutyp förfinas.

Kommunernas korrigerings och komplettering av Gatutyp

Gatutyp kommer som sagt att genereras automatiskt i en första version, men för att få en god överensstämmelse med verkligheten krävs att man för varje tätort ser över hur resultatet har blivit. Där det behövs förändringar eller kompletteringar kan det ske genom uppdateringar av Gatutyp i NVDB, och här har kommunerna en nyckelroll. Våra viktigaste rekommendationer till kommunerna om hur man bör gå tillväga har lämnats till kommunerna via Indatastöd på Trafikverket.

Har du frågor kring hur uppdateringen ska gå till kontaktar du ditt Indatastöd eller skicka ett mail till indatastod@trafikverket.se.